

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1324/2020
05.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др. Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др. Илије Зиндовића, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., с. ..., чији су пуномоћници Владимир и Соња Мишковић, адвокати из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7461/19 од 24.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 05.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7461/19 од 24.10.2019. године

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7461/19 од 24.10.2019. године преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 432/17 од 27.11.2017. године у ставовима 1 и 3 изреке тако што је одбијен тужбени захтев за обавезивање тужене да тужиоцу на име накнаде штете за душевни бол због смањене животне активности исплати износ од 300.000,00 динара са законском затезном каматом од 27.11.2017. године до исплате и одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку дозвољену ревизију због свих законом прописаних разлога.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијом тужиоца, осим истицања као ревизијског разлога, не указује се на законски основ на коме тужилац заснива тврдњу о учињеним битним повредама одредаба парничног поступка пред другостепеним судом. Наводима да је изрека побијане пресуде противречна сама себи

и разлозима из образложења пресуде указује се на битну повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку која повреда не може бити ревизијски разлог по члану 407. Закона о парничном поступку.

Према утврђеним чињеницама тужилац је као припадник војске учествовао у рату 1999. године на територији Косова и Метохије. По повратку са ратишта почео је да осећа узнемиреност, нервозу, није могао да заспи, појављивале су му се ратне сцене и имао је проблема у комуникацији са људима. Први пут се обратио лекару 2014. године када је у налазу психијатра уписана дијагноза посттрауматског стресног поремећаја. Према налазу вештака тужилац је у првих 6 месеци по повратку са ратишта и престанку стресогених фактора имао акутну стресну реакцију, није се лечио, те су се симптоми продубили и након 6 месеци болест је добила хроничан облик. Тужиочева животна активност је умањена 15 %.

Првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете у износу од 300.000,00 динара јер је по становишту тога суда тужиочева болест добила коначан облик када је дана 26.05.2014. године тужиоцу дијагностикован посттрауматски стресни поремећај. Тада је и тужилац сазнао за штету те су субјективни и објективни рок застарелости из члана 376. Закона о облигационим односима почели да теку истовремено. Обзиром да је тужба поднета дана 22.04.2014. године, по оцени овога суда, тужиочево потраживање накнаде штете није застарело.

Другостепени суд је супротног становишта. Почетак објективног застарног рока за потраживање накнаде нематеријалне штете за душевну бол због умањене животне активности услед оштећења физичког или психичког здравља везује се за настанак штете, а то је моменат када болест пређе у хронично стање. Код тужиоца је акутни облик болести настао 1999. године и прешао у хронично стање у току 2000. године те је до подношења тужбе у овом спору протекао објективни рок застарелости из члана 376. став 2. Закона о облигационим односима. Стога је усвојио приговор застарелости тужене и одбио тужбени захтев.

Ревизијом тужиоца оспорава се правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда. Обзиром да се вештак медицинске струке изјаснио да је психичка болест тужиоца последица ангажовања на ратишту и да је свој коначан облик добила дијагностификовањем дана 26.05.2014. године, суд није могао настанак штете везати за прве симптоме тужиочеве болести, јер је тада обим штете непознат.

Врховни касациони суд не прихвата као основане ревизијске наводе тужиоца. По правилном закључку другостепеног суда у конкретном случају потраживање тужиоца је застарело, применом одредбе члана 376. став 2. Закона о облигационим односима због чега је другостепени суд преиначио првостепену пресуду у усвојеном делу тужбеног захтева и тужбени захтев одбио.

Према наведеној законској одредби става 1. потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од дана када је оштећени дознао за штету и за лице које је штету учинило, а према ставу 2. потраживање накнаде штете застарева за пет година од како је штета настала.

Тужилац захтев за накнаду штете заснива на узрочнопоследичној вези између стресних догађаја којима је био изложен учествовањем на ратишту 1999. године и насталих последица које се манифестују као посттрауматски стресни поремећај услед кога је општа животна активност тужиоца умањена за 15%. Тужилац је на ратишту био до 21.06.1999. године и имао акутне симптоме болести у трајању од 6 месеци, а потом је болест задобила хронични коначан облик почетком 2000. године. Како су симптоми болести хроничан облик добили 6 месеци по повратку са ратишта, то је према правилном закључку другостепеног суда тада почео да тече објективни рок застарелости од пет година из члана 376. став 2. Закона о облигационим односима који се рачуна од дана настанка штете, те како је тужба у предметном спору поднета дана 26.05.2014. године иста је поднета по истеку застарног рока, због чега је правилно другостепени суд усвојио приговор застарелости тужиочевог потраживања истакнут од стране тужене и тужбени захтев одбио као неоснован.

На основу изложеног и члана 414. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија,
др. Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић